

lesarabrev

Um trumfin, sum hvarv

— ella: »Hví ger Óli so nógv um seg, mamma?«

»Men dette skulle ederkoppen aldrig have gjort, for nu kunne han pludselig slet ikke komme fri. I denne hjælpeløse tilstand begyndte han at sprælle, men han blev bare mere og mere desperat; for jo mere han sprællede, desto mere blev han viklet ind i det net, som han selv havde spundet for at fange de dyr, han plejede at leve af. Til sidst var han helt udmattet, men trods dette hvædede han som en besat, og de små insekter og krybdyr, som endnu ikke havde opdaget situationens rigtige sammenhæng, iagttag ham med ængstelige øjne og troede stadigvæk, at ederkoppen var ~~høf~~afarlig« (Ur danskari barnasögu).

Fekk nýliga blaðrúgvu frá goðum fólki heima á landi. Millum tíðindini var m.a. referat frá rættarfundinum 22. nov. í sakarmálinum millum Óla Breckmann og Kirsten Brix.

Sambært hesum referat-um hava Óli Breckmann og sakførari hansara, Jógvan Páll Lassen, lagt

dent á tvey fyrbrigdi, sum tala fyri teir:

a: navnið Kirsten Brix er ongantið vordið nevnt í skrivningini, sum sak-søkjarin metir vera út-spillandi og ærumeiðandi. Hon varð ikki drigin inn í málið fyrrrenn umboð fyri ávisan flokk, lærararáðið og rektarin á læraraskúlanum komu sum ketta upp úr hævdatrog og tosaðu um »okkara lærara« og »ávisan flokk á ávisum skúla«

b: skrivningin, sum ferdi til stevningina, var bert hugarensli, og ikki ein lýsing av framferðini hjá »ávisum lærara á ávisum skúla«.

Í seinna forinum verður fyrst og fremst sipað til grein í Dagblaðnum 19. april í ár: »HÓ, HÓ, NÚ ERI EG IKKI HEILT VÍÐ — hvør hevur boðið Læraraskúlanum uppi hetta selskapið?« Í hesi grein skrivur Óli Breckmann m.a. í brótinum »Hugarensli«:

»Nú kundi ein latið hugin reikað eitt sindur. Kundi t.d. sæð alt hettar sum eitt stórt pusluspæl, sum væl at merkja er hugspuni, men kortini stuttligt at seta saman.

Hevði nú talan verið um júst henda skúla, henda flokk og henda lærara í lesarabrevinum. Hvat so?

FK og kynsdiskriminering

Sum ein av stjórnarlim-unum í F.K. vil eg her víð svara uppá omanfyri-nevnda fyrispurning, sum brævskrivari setur okkum í Sosialinum 6/12 -78.

Føroya Keyppsamtøka diskriminerar ikki. Vit seta fólk eftir dugnaskapi uttan mun til kyn, lit, trúgv o.a.

Stjórn F.K.'s hevur fyri langari tíð síðani gjørt av at tað ikki skal lýstast eftir mannfolki ella konufólki og hetta hevur heldur ikki verið gjørt. Søkt verður eftir fólki. Men tað er nú einaferð so at summi stovur av uppruna hava kall-kynsheiti og onnur kvenn-kynsheiti og hetta hava vit ikki broytt. Í Danmark brúka teir heiti assistent, medhjælper og sum tað seinasta M/K. Eg haldi ikki hetta hóskar í okkara máli og til tað seinasta er at siga at tað sigur ikki nógv um javnrættindi. Hugsu vit um t.d. heiti læknir, stjórnari, lær-

ari tá eru hetta kallkynsheiti, í stjórnini eru bæði fyri mannfolk og konufolk og umvent sjúkrasystir, ljósmóðir, ið eru kvenn-kynsheiti, sum eisini bæði mannfolk og konufolk hava javnrætt til. Eg eri greið yvir, at brævskrivarin hugsar um tvær lýsingar, ið hava staðið í bløðunum, eftir starvsfólki til krumbúðina í Dr. Jacobsensgotu. Her er tverri hend ein misskiljing, sum vit vóna ikki hendir aftur.

At enda vil eg heita á brævskrivaran, um hann er limur í F.K., heldur at koma beinleiðis til stjórnina enn at fara umvegis á bløðini.

Sigrid Dalsgaard

NB. Annars haldi eg persónliga at tað var størri orsök til at átala at lýst verður eftir trúgvandi, moralskum, ikkiroykjandi o.s.f. monnum og kvinn-um.

Milt sagt hevði søgan verið pinlig fyri onkran tí...« (min herðing, ówh).

Niðurstoðan er sostatt tann, at »eingin er skulds settur í málinum, og hvør er so grundin til, at Kirsten Brix kennir seg rakta?« (Jógvan Páll Lassen á rættarfundinum 22. nov. sambært Dagblaðnum 24. nov. (min herðing, ówh). Helst hevur hon ikki havt reint mjøl í posanum. Breckmann og Lassen hava tí onki at óttast »um talan skuldi bliv- um hitt... tit vita«, sum O. B. málber seg í nevndu grein frá 19. april og har- til kemur, at Kirsten veit fullvæl, at teir hava trumfin í bankaboksini!.

Men seinast í septem- ber, tá Kirsten Brix (ó- væntað?) hevur stevnt Óla Breckmann fyri út- spillandi og ærumeiðandi skrivning, bjóðar Óli Breckmann Kirsten Brix semju!.

»Óli Breckmann, á- byrgdarblaðstjóri á Dag- blaðnum, afturkallar her- við allar skuldsetingarar (legg til merkis, at talan er um ávisar skuldsetingar, ówh) móti saksøkjaranum Kirsten Brix fyri forfylg- jan av ódrvisi hugsandi næmingum við skeivari karaktergeving, og átekur sær at rinda sakarkostna- din eftir avgerð frá ræt- tinum«.

Men nú eri eg ikki rættiliga við; hevur Óli mist tamarhaldið á huga- renslinum ella hvat? Í fyrsta umfari fær ein ta fatan, at nú er kuril komin á tankaróðina hjá honum, tí nær eru skuldsetingar settar fram móti Kirsten Brix fyri forfylgjan av ódrvisi hugsandi? Sam- bært sama semjubjóðandi Óla Breckmann ongantið!!

Men gakk — talan er als ikki um at Óli er gyrd- ur í brokur. Nei, her er tað almannavinnurin Óli Breckmann, sum er uppá spæl og rættir einum, sum sjálvur er komin sær í ó- føri, eina hjálpanði hond: »Jógvan Páll Lassen visti á, at teir høvdu boðið semju, tí teir hildu, at einasta endamálið við stevningini var at reinsa Kirsten Brix«!! (Sosialur- in í fundarreferatnum 29. nov. (min herðing, ówh).

Logið!! Í greinini í Dag- blaðnum 19. april hevur Óli eina áskoðan, ið er beint tvorturimóti; tað er

als ikki hansara ella ann- ara uppgáva at reinsa hvønn tann, sum tekur sær nær, tað slikt skrivning er frammi: »Sig mær, huldulærari mín. Hevur nakar sagt alment, at tað júst eru tygum? Um tyg- um halda tað er so neyð- ugt at prógva tygara ó- skuld, hvi koma tygum so ikki sjálvur fram og av- nokta?« (min herðing, ówh).

Av tí at tað var eyð- vitað — út frá teimum upplýsingum, sum frammi vóru — at talan var um »ávisan lærara á ávisum skúla«, kom Kirsten Brix »sjálf fram« (i staðin fyri at pesa onnur læraraskúlafólk fram í bløðini sína vegna (sam- bært Óla Breckmann)) til tess at fáa skuldsetingar- nar avnoktaðar í eini rætt- sarsak. Men tá kúvendi Óli og fór — av berari vælvild — at bjóða semju. Vit kenna øll til óvæntað brell, ið kemur á okkum. Viðhvort má og skal ein hava kongabomm at eta. Havi hoyrt, at summi knappliga munga eftir einum talerki av saku- suppu. Men at Óli kennir óendiliga trongd til at bjóða semju — enn tá av berari vælvild — tað man vera nýtt fyri mong. Men so upplivdi ein að við!.

Mundi hann hava rok- nað við, at mótparturin fór at tveita kortini á borðið áðrenn hann varnaðist, at tann stóri trumfurin (tann, sum var so virðis- mikil, at Óli goymdi hann í boksini) var falsaður.

Sama ger — tað spælið er av. Í nýggja spælinum, sum fer fram í hesum døg- um og sum skjótt er at enda komið, eru kortini givin av nýggjum. Eitt umfar er eftir og Jógvan Páll er dømdur at tapa: hann situr hjálparleysur eftir við einum kolsvort- um, men onkisverdur jassi. Trumfurin er horv- in.

Men tað eru teir sjálvir, sum hava máað stóðið undan teirri skirvisligu yvirtromini, teir hava reist. Hóast viljin er til steðar, so eru allar royndir at bjarga bygninginum nyttuleysar.

Sie müssen ihn brechen lassen, herr Richter (tyg- um noyðast at lata hann syndrast, harra dómar).

Herlev 4. des. 1978

Ólavur W. Høgnesen

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upp- tikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvini.

At enda ein, ið torir!

Tað var nú vælsignað, at tú skrivaði, H. A. Joensen í Dagblaðnum, 6. des. í 78. At tú tordi, men nú fekk eg eitt skump eisini at skriva mína hugsan um hetta mál.

Skulu vit lata hetta ganga um okkum, pers- sönsgjastartrina av Óla. Hevur ein blaðstjóri ikki longur loyvi at seta brev í blaðið. Í hesum føri visti Óli, hvør, ið skrivað hevði. Tað veit hann jú eisini tá t.d. »ein fólka- floksmaður« v.m. stendur undir.

Hvørjum líkist tað, at fleirtalið, fleirtalið av lær- arunum skriva undir eina yvirlýsing móti Óla. Og hvat vildu næmingarnir í hasum flokkinum á lær- araskúlanum í kjakinum, hvat hava teir við sakina at gera. Kenna teir kanska teg og undirvising tina, vita teir ikki, at Óli aldri, eg taki upp aftur aldri, ger mismun. Nei, eg eri ikki heilt við, tey mugu nava sagt tað í spólni, so eg taki tað í sama anda. Nei, eg haldi við Óla, ikki er hann á nakran hátt úti eftir næmingum, ið t.d. eru religiøsir ella komm- unistar (frels okkum frá tí illa), hann ikki eingang »argar tæy«. »Argar« hann, so »argar« hann øll líka nógv. Um hann sigur onkra »skemtisugu« úr tinginum, hvat so, teir treingja til tað.

At vera eftir Óla, nei og aftur nei, tað líkist svartu blanka ongum (orsaka orðalagið, eg ósist so av hesum). Tey vita kanska ikki at Óli hevur lært í Englandi. Minnst til, hvat ið kom úr Englandi fleiri ár framman undan Óla: Liberalisman, einasta gongda samfelagsleið.

H. A. Joensen, eg veit, at tú ikki skrivar brev bert fyri at siggja navn titt í bløðunum, tað eru illar tungur, ið siga so. Brævið í Dagblaðnum havi eg lisið fleiri ferðir, og eg ætli mær at lesa tað fleiri ferðir enn. Eg verði meiri og meiri rørdur fyri hvørja ferð, serliga av hasum uppbyggjandi orð- unum tú skrivar til Óla (tey síðstu tvý brotini). Eg kundi havt hug at skriva tæy upp aftur her, men lati vera við tí. Tú kann eg ikki lata vera at taka okk-

urt burtur úr, tað eg varð mest rørdur av (eg vóni ikki tú tekur mær tað illa upp H. A. Joensen, eg dugi ikki við orðum at siga, hvussu høgt eg seti hetta bræv titt):

»So tá tú einsamallur í stríðnum mást standa, óræddur ver og gev ikki uppatt. Statt sum ein maður og óttast ei vanda. Ræðst ikki figgindans vreiði og hate«. (citiat Dagbl. 6. des.).

Áh, eg verði so rørdur, so rørdur av hesum orðum títum H. A. Joensen. Nú má eg fáa mær ein stoð í skrivingini, fái ikki skriva meir, eri so rørdur.

Nú havi eg ment meg aftur. Ja, H. A. Joensen. Óli í tinginum og Ingí í býráðnum, teir berjast fyri okkara sakir. Óli við 469 atkvøðum og Ingí við eini rúgvu, vit standa saman.

Hví mundi Óli ikki sak- sækja teimum, ið kallaðu blaðið »Kloakkeblaðið«, skomm fái teir, men teir vóru ikki tað verdir. Men vit eru menn, vit eru eisini ferir fyri at reinsa klo- akkina, ikki bert eftir kl. 14, men alt samdøgríð.

Yrkning til Óla, H. A. Joensen, mín og allar við- haldsmenn okkara:

»VILJIN«, Viljum »VILJAN« vit velja. Viljum »VILJAN« vit verja. Viljum vit vinna, vit »VILJAN« venja. Viljin vár við »VILJAN- UM« vil.

Sjálvt um tú, H. A. Joensen, torir at seta navn undir, tori eg tað ikki, men eg havi sama fornavn sum Gøbbels. Tí kenna hann uttan iva, ein goður maður. Tað ar hann, ið segði sannleikan so ofta, at øll trúðu. Lat- um okkum gera tað sama, so sigra vit.

Joseph.

P.S. Eg sendi brævið bert til Sosialin, so fáa vit at siggja, um teir tora at seta eitt bræv í, sum ber rós til okkum tryggjar: H. A. Joensen, Óla og meg sjálv- an.